

Beslutningsforslag nr. B 21. Fremsat den 29. oktober 1986 af Agerschou (SF), Carsten Andersen (SF), Lilli Gyldenkilde (SF), Ole Henriksen (SF), Grethe Larsen (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om dagpengeret for gravide kvinder

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingssamling at fremsætte lovforslag, der indebærer, at kvinder får ret til at

oppebære dagpenge fra det sociale udvalg ved enhver form for graviditetsgener, der medfører uarbejdsdygtighed.

Bemærkninger til forslaget

Ifølge § 33, stk. 5, i lov om dagpenge ved sygdom og fødsel er en kvinde under fravær fra arbejdet inden 4-ugers perioden før forventet fødsel berettiget til dagpenge fra det sociale udvalg, når det efter en lægelig bedømmelse skønnes, at graviditeten har et sygeligt forløb, der ved fortsat beskæftigelse vil medføre risiko for kvindens helbred eller for fostret. Den samme ret har kvinden, hvis arbejdets særlige karakter medfører risiko for fostret.

Bestemmelsen medfører omvendt, at gravide kvinder, der er erklæret uarbejdsdygtige af lægen i kortere eller længere tid i perioden inden 4-ugers perioden før forventet fødsel på grund af en lidelse, der nok kan henføres til graviditeten, men som ikke medfører risiko for kvindens helbred eller for fostret, *ikke* har ret til dagpenge.

Denne skelnen er nærmere konkretiseret i Sikringsstyrelsens cirkulære af 7/9 1981 og samme styrelsens vejledning af 18/12 1985. I sidstnævnte siges det f.eks., at der ingen ret er til dagpenge ved »almindelige graviditetsgener i en normalt forløbende graviditet (f.eks. kvalme, utilpashed, opkastninger, let blodmangel, lettere blodtryksforhøjelse)«.

Efter de gældende regler er en arbejdsgiver fritaget for at udbetale dagpenge til gravide kvinder, der er fraværende på grund af lidelser, der skyldes graviditeten – også lidelser, der af Sikringsstyrelsen kaldes »almindelige graviditetsgener«. Lovhjemmelen til denne sidstnævnte fortolkning forekom-

mer i øvrigt forslagsstillerne noget uklar.

I denne situation har en gravid kvinde altså ikke ret til dagpenge overhovedet, selv om hun er uarbejdsdygtig f.eks. på grund af opkastninger. Der vil være mulighed for at søge kontanthjælp efter bistandsloven, men da udmålingskriterierne her er helt forskellige fra reglerne i dagpengeloven, er denne mulighed ofte illusorisk, og i givet fald vil kontanthjælpen oftest ligge på et lavere niveau end dagpengene.

Med andre ord er forholdet sådan, at hvis der er influenza i byen (hvad der jo altid er), vil en mand, der henvender sig til lægen med kvalme, utilpashed, opkastninger og lignende symptomer, kunne få en erklæring, der siger: Influenza. Hvis en gravid kvinde henvender sig med præcis de samme symptomer, risikerer hun en erklæring, der siger: Almindelige graviditetsgener. I det første tilfælde vil manden have ret til dagpenge, mens kvinden i det andet tilfælde *ikke* vil have ret til hverken den ene eller den anden form for dagpenge.

Disse tilfælde opleves om end ikke ofte så dog jævnligt i socialforvaltningerne landet over. Ikke sjældent kan der være tale om uarbejdsdygtighed i lange perioder.

Efter forslagsstillernes opfattelse er det klart uacceptabelt, at gravide kvinder kan blive bragt i denne situation. Derfor foreslås det, at gravide kvinder *altid* skal kunne få dagpenge fra det sociale udvalg, når de er erklæret uarbejdsdygtige på grund af lidelser, der kan henføres til graviditeten.